Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika	26.10.2026, klo 13:00 - 16:24
Paikka	Kaupungintalo, Kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§ 359	**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
§ 360	**Pöytäkirjan tarkastus**
§ 361	**Valtuuston päätösten täytäntöönpano**
§ 362	**Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut 2025–2035 toimenpiteiden sekä korkeakouluyhteistyön ajankohtaiskatsaus (kehittämiskokousasia)**
§ 363	**Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2026**
§ 364	**Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat**
§ 365	**Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027**
§ 366	**Pirkanmaan kuntien, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Pirkanmaan liiton kumppanuussopimus**
§ 367	**Tampereen kaupungin vetovoiman avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet**
§ 368	**Tampereen kaupungin rakennusjärjestys**
§ 369	**Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus**
§ 370	**Tiedoksi merkittävät asiat**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Träskbäck Jocka, 1. varapuheenjohtaja
Loukaskorpi Johanna, 2. varapuheenjohtaja
Jussila Perttu, 3. varapuheenjohtaja
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Hanhilahti Vilhartti
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Leino Ida
Priimägi Oliver, varajäsen
Tapio Mitja

Muut saapuvilla olleet

Kummola Kalervo, valtuuston pj.
Sangervo Julia, valtuuston 2. vpj.
Minkkinen Minna, valtuuston 3. vpj.
Mustakallio Jaakko, apulaispormestari
Jussila Anne-Mari, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Klami Laura, lakiasiainjohtaja, sihteeri
Herrala Leeni, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Hirvelä Juho, valtuustoryhmän pj., poistui 15:12
Lindén Lauri, valtuustoryhmän vpj., poistui 15:12
Pursiainen-Hautala Sirpa, valtuustoryhmän vpj., poistui 15:12
Mäenpää Vertti, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 15:12
Savisaari Lauri, johtaja, saapui 13:07, poistui 15:12
Aalto Mari, lukiokoulutuksen johtaja, saapui 13:07, poistui 15:12
Viskari Kirsi, johtaja, ammatillinen koulutus, saapui 13:07, poistui 15:12
Jurvanen Tanja, kehittämisasiantuntija, saapui 13:07, poistui 15:12
Heinämäki Anna-Kaisa, läsnä 13:07-15.12, johtaja, saapui 15:35, poistui 15:48
Linnamaa Reija, johtaja, saapui 15:17, poistui 15:34
Koskela Mikko, talousjohtaja, saapui 15:17, poistui 15:33
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 15:49, poistui 15:50

Poissa

Kallio Kalle
Julin Sofia, valtuuston 1. vpj.
Porttikivi Ilkka, apulaispormestari
Ovaska Jouni, valtuustoryhmän pj.
Tanus Sari, valtuustoryhmän pj.

Allekirjoitukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Ida Leino

Johanna Loukaskorpi

Leeni Herrala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville 3.11.2026 www.tampere.fi.

Leeni Herrala, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 359
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 360
Pöytäkirjan tarkastus

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Ida Leino ja Johanna Loukaskorpi (varalle Jocka Träskbäck ja Mitja Tapio).

Perustelut
Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 2.11.2026.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 361
Valtuuston päätösten täytäntöönpano

TRE:6637/00.00.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Herrala Leeni

Valmistelijan yhteystiedot
Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Valtuuston 19.10.2026 kokouksen täytäntöönpanolistan mukaiset toimeenpanoehdotukset hyväksytään.

Perustelut
Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kuntalain 96 §:n mukaan jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Valtuuston päätösten täytäntöönpanolista 19.10.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 362

Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut 2025–2035 toimenpiteiden sekä korkeakouluyhteistyön ajankohtaiskatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:5416/00.01.03/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka, Heinämäki Anna-Kaisa

Valmistelijan yhteystiedot
Johtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701, kehittämisasiantuntija Tanja Jurvanen, puh. 040 806 3513 ja johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi sekä lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut 2025–2035 toimenpiteiden sekä korkeakouluyhteistyön ajankohtaiskatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Lauri Savisaarelle, lukiokoulutuksen johtaja Mari Aallolle, johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi VIskarille, kehittämisasianuntija Tanja Jurvaselle ja johtaja Anna-Kaisa Heinämäelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Juho Hirvelä, Lauri Lindén, Sirpa Pursiainen-Hautala ja Vertti Mäenpää poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen kehittämiskokousasioiden tultua käsitellyiksi.

Perustelut
Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut 2025–2035 (kaupunginhallitus 19.1.2026 § 6) muodostaa kaupungin yhteisen pitkän aikavälin suunnan lasten ja nuorten eheän kasvun ja opinpolun kehittämiselle varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle sekä edelleen korkeakouluopintoihin ja työelämään. Ohjelman visiona on, että vuonna 2035 Tampere on Suomen johtava osaamisen ja koulutuksen kaupunki, jossa jokaisella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään, oppia, kehittyä ja saavuttaa potentiaalinsa. Ohjelmalla vahvistetaan koulutuksellista tasa-arvoa, oppimisen iloa, osallisuutta ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

turvallisuutta sekä turvataan kaupungin elinvoiman kannalta tärkeää osaamista ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Ohjelman tavoitteet on koottu kuuteen toisiaan täydentävään painopisteeseen: oppimisen iloon ja osallisuuteen, joustaviin ja yksilöllisiin oppimispolkuihin, turvalliseen ja välittävään oppimisympäristöön, tukeen ja siirtymiin, yhteistyöhön ja rakenteisiin sekä työelämävalmiuksiin ja osaamiseen. Painopisteillä vahvistetaan oppijan mahdollisuuksia saada tarvitsemansa tuki, edetä omista lähtökohdistaan sekä rakentaa omaa polkuaan koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan.

Ohjelmaa toimeenpannaan osana palveluryhmien vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten lukuvuosittaista suunnittelua. Kaikkia kuutta painopistettä edistetään koko ohjelmakauden ajan, mutta niiden keskinäinen painotus ja konkreettiset toimenpiteet voivat vaihdella vuosittain toimintaympäristön, tunnistettujen tarpeiden ja seurantatiedon perusteella. Vuosittaisessa valmistelussa pyritään lisäksi tunnistamaan kaikkia koulutusasteita yhdistäviä teemoja, joiden avulla vahvistetaan opinpolun jatkuvuutta ja koulutusasteiden yhteistä kehittämistä.

Vuoden 2027 valmistelussa koulutusasteiden yhteisiksi kehittämisen kärjiksi on tunnistettu lukuvalmiuksien ja lukutaidon vahvistaminen kaikilla koulutusasteilla, osallisuuden vahvistaminen erityisesti vieraskielisten lasten, nuorten ja perheiden kotoutumisen näkökulmasta, lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen sekä laadukkaan pedagogiikan varmistaminen ja sitä tukeva johtajavalmennus.

Toisen asteen koulutus jatkaa kasvun ja opin polkua perusopetuksen jälkeen ja rakentaa opiskelijoille valmiuksia sekä jatko-opintoihin että työelämään. Lukiokoulutuksessa vahvistetaan opiskelijoiden jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia sekä rakennetaan yhteistyössä korkeakoulujen kanssa sujuvia polkuja jatko-opintoihin. Ammatillisessa koulutuksessa keskeistä on vastata ennakoivasti työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin ja vahvistaa työelämässä tarvittavaa osaamista, mutta samalla vahvistaa jatko-opintovalmiuksia ja rakennetaan polkuja korkeakouluopintoihin. Työelämätaidot, omien vahvuuksien tunnistaminen, yrittäjämäinen toimintatapa sekä tulevaisuuden opinto- ja urapolkujen hahmottaminen rakentuvat vaiheittain koko kasvun ja opin polulla. Työelämäkasvatuspolku tukee tätä kokonaisuutta varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja edelleen kohti korkeakouluopintoja ja työelämää.

Korkeakouluyhteistyö tukee kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen tutkimusperustaista kehittämistä ja on osa Tampereen kaupungin ja korkeakouluyhteisön strategista kumppanuutta. Korkeakouluyhteisön asiantuntemusta ja tutkimustietoa hyödynnetään oppimisen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisessa ja palveluiden kehittämisessä. Yhteistyötä tehdään lisäksi muun muassa toisen asteen korkeakouluyhteistyössä, tiedekasvatuksessa, henkilöstön koulutuksessa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

sekä opiskelijoiden korkeakoulu- ja väyläopinnoissa. Vuonna 2027 on tarkoitus vahvistaa yhteistyötä edelleen luomalla rakenteita kaupungin ja korkeakouluyhteisön säännölliselle vuoropuhelulle sekä yhteisten tutkimus- ja kehittämistarpeiden tunnistamiselle.

Ajankohtaiskatsaus esitellään kaupunginhallitukselle kokouksessa.

Hallintosäännön (16.6.2026) 14.2 §:n 1. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista ja 14.1 §:n 18. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata korkeakoulupolitiikan strategisia linjauksia.

Tiedoksi
Lauri Savisaari, Pekka Salmi, Anna-Kaisa Heinämäki, Tanja Jurvanen, Kirsi Viskari, Mari Aalto

Liitteet

1 Khkeko 26.10.2026 Katsaus Tampereen koulutuspolitiikkaan ja korkeakouluyhteistyöhön
2 Khkeko 26.10.2026 Lukiokoulutus ja ammatillinen toisen asteen koulutus, ajankohtaiskatsaus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 363
Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2026

TRE:1320/02.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot
Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2026 merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja talousjohtaja Mikko Koskelalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut
Tilikauden tulosennuste on 57,4 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 13,1 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Tulosennuste heikkeni elokuusta 3,0 milj. euroa, mitä selittää erityisesti kiinteistöverotulojen ennusteen heikkeneminen. Tilikauden toiminnallinen tulosennuste on 68,7 milj. euroa alijäämäinen.

Kaupungin toimintakatteen ennuste on 11,3 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 5,0 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana pääosin myyntituottojen takia. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 16,4 milj. euroa budjetoitua parempana henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen takia.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan budjetoitua parempana erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnassa (10,8 milj. euroa) ja konsernihallinnon yhteisissä erissä (6,1 milj. euroa). Budjetoitua paremmat ennusteet johtuvat mm. varhaiskasvatuksen suunniteltua pienemmästä tarpeesta, osakkeiden myyntivoitoista sekä palkankorotusvarauksen osittaisesta käyttämättä jäämisestä. Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 4,3 milj. euroa, joukkoliikennelautakunnan 2,8 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunnan 0,7 milj. euroa. Ylitysten taustalla ovat mm.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kunnan rahoitusosuus työttömyystuista, joukkoliikenteen tuottojen takautuva korjaus sekä ja rakentamisen vaimeus.

Verorahoituksen ennustetaan toteutuvan 15,3 milj. euroa budjetoitua heikompana kunnallisverotulojen 13,0 milj. euron ja kiinteistöverotulojen 8,0 milj. euron alitusten takia. Kuntien verotulojen kehitykseen liittyy heikon yleisen taloustilanteen takia epävarmuutta. Talouskasvu on lähtenyt elpymään, mikä ei näy vielä kuntataloudessa ja työllisyydessä. Vuosi 2026 tulee olemaan kuntien kiinteistöveron osalta historiallisen heikko. Verorahoituksen ennustetaan kasvavan vertailuvuodesta 47,0 milj. euroa, mitä selittää erityisesti kunnallisverotulojen ja peruspalvelujen valtionosuuden kasvu.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ennuste on 1,3 milj. euroa budjetoitua heikompi pääosin lainojen korkomenojen ja osinkotuottojen takia.

Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan 7,9 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä johtuu pääosin kohdekohtaisten poistosuunnitelmien muutoksista. Muutosten taustalla ovat mm. tarkentuneet rakennusten purkuajankohdat.

Vuosikatteen ennuste kattaa poistoista ja arvonalentumisista 61 prosenttia.

Nettoinvestointien ennuste on 207,5 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 37,1 milj. euroa. Merkittävimmät poikkeamat ovat konsernihallinnon yhteisissä erissä sekä asunto- ja kiinteistölautakunnassa.

Ennusteen mukaan vuosikate riittää kattamaan 43 prosenttia nettoinvestoinneista.

Kaupungin lainakantaennuste on 1 169,8 milj. euroa, mikä on 38,1 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Lainakannan ennustetaan kasvavan 149,6 milj. euroa.

Kaupunginvaltuuston 19.10.2026 päättämät talousarviomuutokset eivät näy vielä syyskuun talouskatsauksen muutetussa talousarviossa.

Hallintosäännön (16.6.2026) 14.1 § 2. kohdan mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Tiedoksi
Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Hanna Jääskeläinen

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Tampereen kaupungin talouskatsaus 9_2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 364

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:464/02.02.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot
Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610 ja talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston hyväksyttäväksi:

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelma hyväksytään. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähden Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus ja raportointi -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista sekä palkankorotuksiin varatun määrärahan kohdentamisesta konsernihallinnon yhteisistä eristä toimintayksiköille.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2027 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2027 aikana lyhytaikaisia lainoja 100 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennenaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2027 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aihetta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja talousjohtaja Mikko Koskelalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut
Talousarvion rakenne ja sisältö

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 110 §:ssä on kunnan talousarviosta säädetty seuraavaa:

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Ehdotus kaupungin vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmaksi on laadittu ottaen soveltuvin osin huomioon talousarvion laadintaa koskevat säännökset ja ohjeet.

Tampereen kaupungin talousarvio koostuu seuraavista osista: yleisperustelut, käyttötalousosa ja investoinnit yksiköittäin, laskelmat sekä liitteet.

Talousarvio 2027

Vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun lähtökohdat muodostavat Tampereen strategia 2035 – Tekemisen kaupunki, Ilmari Nurmisen pormestariohjelma 2025–2029, kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös ja vuoden 2026 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2027–2030 koskevat taloudelliset ennusteet.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.2.2025 talouden tasapaino-ohjelman käynnistämisestä. Talouden tasapaino-ohjelman tavoitteena on saavuttaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

talouden tasapaino viimeistään vuoden 2029 talousarviossa. Vuodelle 2027 kohdistuu vuonna 2025 päätettyjen tasapainottamistoimenpiteiden vaikutuksia yhteensä 7,9 milj. euroa, vuoden 2025 yhteistoimintaneuvotteluissa päätettyjen ja edelleen vaikuttavien ratkaisujen vaikutuksia 3,7 milj. euroa sekä uusia sopeuttamistoimenpiteitä 10,2 milj. euroa. Lisäksi kaupungin tytäryhtiöt osallistuvat talouden tasapainottamiseen, ja markkinoilla toimivien yhtiöiden osinkotavoitteita on korotettu vuodelle 2027 yhteensä 4,0 milj. eurolla vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Yhteensä nämä toimenpiteet muodostavat kokonaisuuden, jonka tulisi vahvistaa kaupungin taloutta vuoden 2027 talousarviossa yhteensä 25,8 milj. euroa verrattuna vuoden 2026 talousarvioon. Talouden tasapaino-ohjelman uudet sopeuttamistoimenpiteet on esitetty Vuoden 2027 talousarvion sisältämät uudet sopeuttamistoimenpiteet -liitteessä, jossa toimenpiteet on eritelty tarkemmalla tasolla toimintayksiköittäin.

Vuoden 2026 aikana toteutettujen henkilöstö-, talous- sekä viestintä- ja markkinointitoimintojen tukipalveluselvitysten perusteella käytiin yhteistoimintaneuvottelut organisoinnin uudistamisesta. Mahdollisen uudistuksen tavoitteena on vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta, yhtenäistää toimintatapoja sekä parantaa resurssien käyttöä. Talousarvion valmisteluhetkellä mahdollisen uudelleenorganisoitumisen suunnittelu on vielä kesken, minkä vuoksi vaikutukset organisaatiorakenteeseen, henkilöstömenoihin ja palkallisiin henkilötyövuosiin tarkennetaan vuosisuunnitelmavaiheessa.

Talouden tasapainottamiseksi on tehty lyhyessä ajassa paljon työtä, mutta kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haastava. Vuoden 2027 talousarvio on 43,9 milj. euroa alijäämäinen ja taloussuunnitelmavuodet 2028–2030 ovat edelleen alijäämäisiä, vaikka alijäämä pienenee suunnitelmakauden loppua kohti. Toiminnallinen tulos paranee noin 22 milj. euroa vuoden 2026 elokuun talousennusteeseen verrattuna. Kaupungin taloudessa on edelleen rakenteellinen alijäämä, ja talouden tasapainottamista tulee jatkaa määrätietoisesti, jotta kaupunginvaltuuston asettama tavoite talouden tasapainosta vuonna 2029 toteutuu.

Tulo- ja menoperusteet sekä tilikauden tulos

Tampereen vuoden 2027 talousarvio on valmisteltu nykyisen 7,60 tuloveroprosentin ja nykyisten kiinteistöveroprosenttien mukaan.

Verorahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuksien arvioidaan kasvavan vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna 32,3 milj. euroa eli 3,9 prosenttia. Verotuloja arvioidaan kertyvän 29,0 milj. euroa ja valtionosuuksia 3,3 milj. euroa edellisvuoden ennustetta enemmän. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 506 milj. euroa, kiinteistöverotuloja 109 milj. euroa ja yhteisöverotuloja 87 milj. euroa.

Tampereen vuoden 2027 talousarviossa valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 147,5 milj. euroa eli noin 3,3 milj. euroa enemmän kuin vuoden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2026 ennusteessa. Summasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia on 91,8 milj. euroa, peruspalvelujen valtionosuutta 26,5 milj. euroa ja verotulomenetysten korvausta 29,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuutta pienentää erityisesti perustoimeentulotuen rahoitusosuuden kasvu. Tampereen rahoitusosuus perustoimeentulotuesta on vuonna 2027 noin 33,4 milj. euroa, mikä on 6,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2026. Vuoden 2027 rahoitusosuus määräytyy vuonna 2025 maksettujen tukien perusteella.

Talousarvioon sisältyy riski opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien alenemisesta oppimisen tuen lainsäädäntömuutokseen liittyvien valtionosuusperusteiden muutosten vuoksi. Tampereella tämän muutoksen vaikutus voi alustavan arvion mukaan olla 4 milj. euroa tulosta heikentävä. Valtionosuuksien kokonaismäärään vaikuttavat kuitenkin myös muut valtionosuusperusteiden muutokset. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopulliset valtionosuuspäätökset tehdään loppuvuoden aikana. Kaupunginvaltuustolle esitetään tarvittaessa alkuvuonna talousarviomuutos, jossa valtionosuudet tarkistetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen tehtyjen rahoituspäätösten mukaisiksi.

Talousarviossa koko kaupungin yhteenlasketut nettomenot eli toimintakate ovat -783,7 milj. euroa. Toimintakate heikkenee vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna 27,8 milj. euroa eli 3,7 prosenttia. Toimintakate sisältää omaisuuden myyntivoittoja 25,0 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvauksia 5,0 milj. euroa. Ilman omaisuuden myyntivoittoja toimintakate heikkenee 16,3 milj. euroa eli 2,1 prosenttia vuoden 2026 ennusteeseen nähden. Toimintamenoja kasvattavat erityisesti kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukset, palvelutarpeiden kasvu, yleinen kustannustason nousu sekä korkomenojen lisääntyminen. Vuoden 2027 talousarvio sisältää talouden tasapaino-ohjelman uusia sopeuttamistoimenpiteitä 10,2 milj. eurolla sekä aiemmin päätettyjen toimenpiteiden vaikutuksia.

Toimintakate voi parantua 5,5 milj. euroa, jos Kevan hallituksen esitys eläkkeiden rahoitukseen liittyvästä tasausmaksusta hyväksytään Kevan valtuuskunnassa ja vahvistetaan valtiovarainministeriössä loppuvuonna. Kevan jäsenyhteisöjen rahoitusnäkymä on nykyisten tietojen ja oletusten perusteella aiempaa vahvempi, mikä mahdollistaa tasausmaksun alentamisen. Kuntien ja hyvinvointialueiden maksamalla tasausmaksulla rahoitetaan palkkaperusteisen eläkemaksun ylittävä osuus tavoitellusta kokonaiseläkemaksutasosta.

Rahoitustulojen ja -menojen nettomäärä heikkenee vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna 4,3 milj. euroa erityisesti korkomenojen kasvun vuoksi. Ulkoisten korkomenojen arvioidaan kasvavan ensi vuonna peräti 8,5 milj. euroa 32,2 milj. euroon korkotason nousun ja lainakannan kasvun vuoksi. Tämä siitäkin huolimatta, että kaupunki käyttää vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskinen hallintaan erilaisia koronvaihtosopimuksia taselainojen suojausasteen ollessa 60 prosenttia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Yhtiöille asetetut osinkotavoitteet ovat yhteensä 40,2 milj. euroa, mikä on noin 4,4 milj. euroa vuotta 2026 enemmän.

Vuoden 2027 talousarvion vuosikate on 92,7 milj. euroa. Vuosikate kattaa 68 prosenttia suunnitelman mukaisista poistoista. Tilikauden tulos on 43,9 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnallinen tulos on vuoden 2027 talousarviossa 43,9 milj. euroa alijäämäinen ja paranee noin 22 milj. euroa vuoden 2026 elokuun talousennusteeseen verrattuna. Talousasetelma on tästä huolimatta edelleen merkittävästi alijäämäinen.

Talousarviossa ei ole huomioitu valmisteilla olevia Hatanpään ja Koukkuniemen alueiden sote-kiinteistöjen myyntejä Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Mahdollisista myynneistä päätetään erikseen, ja niiden vaikutukset huomioidaan talousarviossa vuoden 2027 aikana asian valmistelun edetessä.

Investoinnit

Investointimenot ovat 227,8 milj. euroa vuonna 2027. Nettoinvestoinnit ovat 227,5 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti on 41.

Suurimmat investointipanostukset vuonna 2027 ovat talonrakennushankkeiden 114,4 milj. euron ja yhdyskuntalautakunnan alaisten 48,0 milj. euron nettoinvestoinnit. Talonrakennushankkeiden kokonaisuudesta 77,7 milj. euroa kohdistuu varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen rakennuksiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden rakennuksiin kohdistuu noin 19,7 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan investoinneista merkittävä osa kohdentuu uusien asuin- ja yritysalueiden infrarakentamiseen, suuriin sopimuksin sidottuihin liikennehankkeisiin sekä katujen, viheralueiden, hulevesijärjestelmien, siltojen ja rakenteiden perusparantamiseen. Raitiotiehen liittyviin hankkeisiin on varattu 4,1 milj. euroa. Kehitysohjelmien investointibudjetti on vuonna 2027 yhteensä 24,2 milj. euroa, josta Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman osuus on 20,8 milj. euroa ja Hiedanrannan kehitysohjelman 3,4 milj. euroa. Konsernihallinnon investoinnit liittyvät muun muassa ICT-kehittämiseen sekä konserniyhtiöiden pääomittamisiin.

Lainamäärä

Tulorahoitus ei riitä investointien kattamiseen, joten talousarviossa varaudutaan korollisen velan 126,4 milj. euron kasvuun. Uutta pitkäaikaista lainaa varaudutaan nostamaan enintään 190 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään maksuohjelmien mukaisesti 63,6 milj. eurolla. Asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2027 lopussa 4 801 euroa, mikä on 413 euroa vuoden 2026 lopun ennustetta enemmän.

Toiminnan tavoitteet

Talousarvion 2027 toiminnan tavoitteet pohjautuvat Tampereen strategian 2035 Tekemisen kaupunki valtuustokauden tavoitteisiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Talousarviotavoitteita on asetettu kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja työllisyysjaostolle sekä tytäryhtiöille. Myös tytäryhtiöiden tavoitteet toteuttavat Tampereen strategiaa.

Tavoitteita on kohdistettu ensisijaisesti keskeiselle strategiaa edistävälle toiminnalle ja sen tuloksille. Tavoitteille on lisäksi määritelty arviointikriteerit, joiden perusteella niiden toteutumista arvioidaan ja niistä raportoidaan. Arviointikriteerit esitetään talousarvion liitteessä.

Elämäniloa -painopisteen tavoitteet kohdistuvat muun muassa lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin vahvistamiseen, asunnottomuuden vähentämiseen, varautumisen ja turvallisuuden lisäämiseen, liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseen ja kohtaamispaikkatoiminnan vakiinnuttamiseen. Myös lasten ja nuorten oppimistulosten parantamiseen kohdistuu useita tavoitteita, jotka liittyvät muun muassa lasten ja nuorten lukutaidon ja vieraskielisten suomen kielen osaamisen vahvistamiseen.

Kestävyyttä -painopisteessä on useita tavoitteita, jotka kohdistuvat erityisesti kaupunginosakehittämisen kohdealueille. Tällaisia ovat muun muassa viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen, kansainvälisten tamperelaisten osallisuuden vahvistaminen, nuorten työllistymisen ja osallistumisen edistäminen allianssimallilla sekä pienimittakaavaisen asuntorakentamisen edistäminen. Lisäksi painopisteessä on tavoitteita, jotka kohdistuvat muun muassa Plusbussi-liikennepalvelun käynnistymiseen sekä Kauppi–Niihama-suojelualueen valmisteluun.

Edelläkävijyyttä -painopisteessä korostuu erityisesti työpaikkojen ja työllisten määrän kasvattaminen ja työllisyysasteen parantaminen. Näihin tähtääviä tavoitteita ovat muun muassa työllisyyden edistäminen ekosysteemipohjaisella mallilla, yritys- ja työnantajapalvelujen vahvistaminen, työnvälityksen kehittäminen, osaajahoukuttelu sekä elinkeinopolitiikan kärkien vahvistaminen. Myös työllisyyspaketin keskeisten toimenpiteiden edistyminen on yksi tärkeimmistä tavoitteista. Painopisteessä tavoitellaan lisäksi Tampereen vetovoiman vahvistamista kulttuurin ja tapahtumien kansainvälisenä kaupunkina (kärkinä Muumit ja saunat).

Yhdessä -painopisteen tavoitteet kohdistuvat muun muassa henkilöstön työhyvinvoinnin johtamiseen ja kehittämiseen, työntekijäkokemukseen, asiakaskokemuksen parantamiseen sekä talouden tasapainottamiseen.

Tavoitteet hyväksytään lopullisessa muodossaan osana talousarviota kaupunginvaltuustossa 16.11.2026.

Talousarvion 2027 sisällöt tarkentuvat joulukuussa 2026 hyväksyttävissä lautakuntien ja konsernihallinnon vuosisuunnitelmissa

Taloussuunnitelma 2027–2030

Talousarviokirjaan sisältyy taloussuunnitelma vuosille 2027–2030. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelmassa on huomioitu talouden tasapaino-ohjelmaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

sisältyvät toimenpiteet. Investoinneista esitetään talousarviovuoden 2027 lisäksi taloussuunnitelmavuodet 2028–2030 sekä alustavat suunnitelmat vuosille 2031–2036. Suunnitelmat tarkentuvat tulevien vuosien taloussuunnitelmissa.

Kuntatalouden lähivuosien talousnäkymät ovat vaikeat. Vuosien 2028–2030 talouden suunnitteluun sisältyy paljon epävarmuustekijöitä erityisesti työllisyyskehitykseen, verorahoituksen kasvuun, korkomenoihin ja kuntien omien sopeutustoimien onnistumiseen liittyen. Kuntien menopaineita kasvattavat muun muassa kunta-alan palkankorotukset, palvelutarpeiden kasvu, korkea työttömyys, rahoitusvastuut työttömyysetuuksista sekä tuntuvat investointitarpeet.

Taloussuunnitelmakauden 2027–2030 tuloslaskelmat ovat alijäämäiset, vaikka alijäämä pienenee suunnitelmakauden loppua kohti. Vuoden 2027 tilikauden tulos on 43,9 milj. euroa alijäämäinen, vuonna 2028 36,7 milj. euroa alijäämäinen, vuonna 2029 34,3 milj. euroa alijäämäinen ja vuonna 2030 32,4 milj. euroa alijäämäinen. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa määrätietoisesti myös tulevina vuosina kaupunginvaltuuston asettaman tavoitteen saavuttamiseksi. Vuosikatetta tulee parantaa ja investointitarpeita priorisoida velkaantumisen hidastamiseksi.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Tampereen kaupungin taseessa oli vuoden 2025 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää 818,9 milj. euroa. Taloussuunnitelmakauden lopussa taseen kertyneen ylijäämän arvioidaan olevan 646 milj. euroa.

Investoinnit 2027–2030

Taloussuunnitelmakauden investointitaso pysyy korkeana. Kaupungin yhteenlasketut nettoinvestoinnit ovat vuosina 2027–2030 noin 972 milj. euroa eli vuosittain keskimäärin noin 243 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti vaihtelee 41 ja 46 prosentin välillä.

Talonrakennusinvestointien määrä on taloussuunnitelmakaudella merkittävä, yhteensä noin 516 milj. euroa vuosina 2027–2030. Seuraavaksi suurin kokonaisuus ovat yhdyskuntalautakunnan investoinnit, jotka ovat yhteensä 191 milj. euroa. Viiden tähden keskusta- ja Hiedanranta-kehitysohjelmien yhteenlasketut investoinnit ovat vuosina 2027–2030 yhteensä noin 109 milj. euroa.

Lainamäärän kehitys 2027–2030

Suurten investointitarpeiden vuoksi velkaantumisen arvioidaan jatkuvan. Taloussuunnitelmavuosina 2028–2030 pitkäaikaisten lainojen määrän arvioidaan kasvavan yhteensä noin 349 milj. eurolla. Vuoden 2030 lopulla korollista velkaa arvioidaan olevan noin 1,65 mrd. euroa ja asukaskohtaisen lainamäärän noin 5 851 euroa. Lainamäärän kasvu voi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kuitenkin jäädä suunniteltua pienemmäksi, jos investointeja siirtyy, omaisuutta myydään tai investointeja toteutetaan vaihtoehtoisilla rahoitusmalleilla.

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja muut talousarvioon liittyvät asiat

Kaupunginvaltuusto on 26.9.2005 päättänyt, että aloitteiden käsittelyohjeistusta ja sen noudattamista tarkennetaan, jotta vastaukset aloitteisiin tulisivat nopeammassa tahdissa käsittelyyn. Päätöksen mukaan "jos aloitteessa edellytetään määrärahaa, se käsitellään talousarvion yhteydessä".

Lautakunnat ovat käsitelleet aloitteita tällaisina talousarvioaloitteina. Lisäksi yhteen lautakunnille kuulumattomaan aloitteiseen on viranhaltijavastaus. Aloitteet, tiivistelmä vastauksista sekä vastaukset kokonaisuudessaan on koottu liitteeksi.

Tiedoksi
Reija Linnamaa, Mikko Koskela, aloitteiden tekijät

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Pormestarin talousarvioehdotus 2027
2 Kh 26.10.2026 Vuoden 2027 talousarvion sisältämät uudet sopeuttamistoimenpiteet
3 Kh 26.10.2026 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 365
Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027

TRE:5287/02.03.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot
Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vahvistetaan seuraavat verot verovuodelle 2027:

- Tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,60.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/maapohja vahvistetaan 1,30.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/rakennukset vahvistetaan 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 5,00.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja talousjohtaja Mikko Koskelalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut
Valtuustojen tulee kuntalain 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden tuloveroprosentti Verohallinnolle viimeistään

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja prosentin sadasosan tarkkuudella.

Jos kunta ei ilmoita tuloveroprosenttia määräajassa Verohallinnolle, verotuksessa voidaan noudattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia (Laki verotusmenettelystä 91 a §).

Kuntien verotulot koostuvat kunnan tuloverosta (kunnallisvero), kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveron tuottoon. Näiden lisäksi kaivosten sijaintikunnat saavat vuodesta 2025 alkaen osan kaivosmineraaliveron tuotosta.

Tuloveroprosentti

Tampereen tuloveroprosentti vuonna 2026 on 7,60. Vuoden 2027 talousarvio on valmisteltu 7,60 tuloveroprosentin mukaan eli tuloveroprosenttiin ei esitetä muutosta.

Vuoden 2027 verotuloarviota tehtäessä on ollut käytettävissä vuoden 2025 verotuksen tietoja sekä Kuntaliiton syyskuun 2026 ennuste. Vuonna 2025 kunnallisveroa kertyi Tampereella 453,1 milj. euroa. Vuoden 2026 tilinpäätösennusteessa kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 482,0 milj. euroa.

Kuntaliiton syyskuun 2026 ennusteessa Tampereen ansiotulojen arvioidaan kasvavan 4,8 prosenttia vuonna 2027. Koko maan ansiotulojen kasvuksi arvioidaan 3,7 prosenttia. Vuonna 2027 kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 506 milj. euroa, mikä on 24 milj. euroa eli noin 5,0 prosenttia vuoden 2026 tilinpäätösennustetta enemmän.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2027 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41–1,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93–3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00–2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00–6,00 % (KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 3,00 %)

Vuoden 2027 talousarviovalmistelussa kiinteistöveroprosentit on pidetty vuoden 2026 tasolla.

Esitettävät kiinteistöveroprosentit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti/maapohja 1,30
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset 1,25
- vakituiset asuinrakennukset 0,65
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,40
- rakentamaton rakennuspaikka 5,00

Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 109 milj. euroa vuonna 2027. Arvio on 6 milj. euroa vuoden 2026 tilinpäätösennustetta suurempi ja lähes vuoden 2025 toteuman tasolla.

Vuoden 2026 kiinteistöverokertymää heikentävät vanhoihin verovuosiin kohdistuvat poikkeuksellisen suuret oikaisut, jotka liittyvät todennäköisesti sairaalakiinteistöjen muuttuneeseen verokohteluun. Korkein hallinto-oikeus on linjannut, että sairaalarakennukset rinnastuvat kiinteistöverotuksessa käyttörasituksensa ja teknisten vaatimustensa vuoksi paremmin myymälä- ja teollisuustyyppisiin rakennuksiin kuin toimistorakennuksiin, minkä vuoksi niihin sovelletaan 4 %:n eikä 1 %:n ikäalennusta. Kiinteistöveron kertymään vuonna 2027 kohdistuu uuden linjauksen takia normaalia suurempaa epävarmuutta.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöveroa arvioidaan kertyvän vuonna 2026 noin 84,5 milj. euroa. Vuonna 2025 yhteisöveroa kertyi 77,7 milj. euroa. Yhteisöverokanta alenee vuonna 2027 20 prosentista 18 prosenttiin. Muutoksen vaikutus kompensoidaan kunnille yhteisöveron ryhmäosuutta korottamalla.

Kuntaryhmän osuus maksettavasta yhteisöverosta on vuonna 2026 22,84 prosenttia. Kuntaryhmän jako-osuus on nousemassa vuodelle 2027 25,61 prosenttiin. Tampereen jako-osuus kuntaryhmän osuudesta vuonna 2026 on 4,81068 prosenttia. Kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2027 määräytyy verovuosien 2025 ja 2024 perusteella ja tieto osuudesta saadaan tammikuussa 2027. Kaupungin jako-osuuden arvioidaan kasvavan verovuodesta 2026.

Kuntaliiton ennustekehikossa Tampereen yhteisöverotilitysten arvioidaan kasvavan vuonna 2027. Talousarviossa yhteisöverotuloja arvioidaan kertyvän 87 milj. euroa vuonna 2027. Kasvua vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen on 2,5 milj. euroa eli noin 3,0 prosenttia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksi
Mikko Koskela, Anniina Ylä-Mattila, Reija Linnamaa

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Verovuoden 2026 tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vertailu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 366

Pirkanmaan kuntien, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Pirkanmaan liiton kumppanuussopimus

TRE:5327/00.01.07/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot
Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Liitteenä oleva Pirkanmaan kuntien, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Pirkanmaan liiton kumppanuussopimus hyväksytään.

Kumppanuussopimus korvaa kokonaisuudessaan vuonna 2023 hyväksytyn Pirkanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton välisen puitesopimuksen ilman erillistä irtisanomismenettelyä.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän johtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Reija Linnamaa.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut
Pirkanmaan hyvinvointialue, alueen kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat valmistelleet kumppanuussopimuksen, jonka tarkoitus on luoda pysyvä perusta osapuolten strategiselle yhteistyölle. Uusi kumppanuussopimus korvaa vuonna 2023 hyväksytyn hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan liiton välisen puitesopimuksen (kaupunginhallitus 6.3.2023 § 96 Pirkanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton puitesopimus yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteeksi). Kumppanuussopimuksen tavoitteena on edistää Pirkanmaan asukkaiden hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta sekä varmistaa vaikuttavat ja yhteen sovitetut palvelukokonaisuudet. Sopimus perustuu hyvinvointialuelain mukaiseen kuntien ja hyvinvointialueen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

neuvotteluvelvoitteeseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain yhteistyövelvoitteisiin. Sopimus ei muuta osapuolten lakisääteisiä vastuita.

Liitteenä olevassa kumppanuussopimuksessa on kuvattu yhteistyön strategiset päämäärät, tavoitteet ja periaatteet, yhteistyön keskeiset painopisteet ja yhdyspinnat, yhteistyörakenteet ja johtaminen, toimeenpano ja työnjako sekä seurannan, arvioinnin ja kehittämisen käytännöt. Sopimus määrittelee osapuolten välisen yhteistyön strategiset tavoitteet, jotka ovat: 1) Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen, 2) Ikääntyneiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen, 3) Kriittisten palvelujen turvaaminen kaikissa tilanteissa, 4) Arjen turvallisuuden edistäminen, 5) Tiedolla johtamisen vahvistaminen sekä 6) Yhdyspintojen yhteisen johtamisen kehittäminen sekä yhteisten ilmiöiden tunnistaminen ja ratkaiseminen.

Yhteistyötä toteutetaan Pirkanmaan johtajakokouksen, kuntien ja hyvinvointialueen ylimmän johdon foorumin, teemakohtaisten yhteistyöryhmien ja -verkostojen sekä säännöllisten kuntaneuvottelujen kautta. Sopimuksen toteutumista seurataan yhteisillä mittareilla, alueellisen hyvinvointikertomuksen avulla sekä vuosittaisissa arviointi- ja seurantakäsittelyissä.

Sopimus tulee voimaan, kun kaikki osapuolet ovat sen hyväksyneet ja allekirjoituksillaan vahvistaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Sopimuksen vastuuhenkilönä toimii strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän johtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Reija Linnamaa. Vastuuhenkilö huolehtii tarvittaessa yhteyshenkilön nimeämisestä sopimukselle.

Hallintosäännön (16.6.2026) 14.2 §:n 29. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi
Reija Linnamaa, Tarja Puskala, Mika Vuori, kirjaamo@pirha.fi, Tuukka Salkoaho/Pirha

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Pirkanmaan kuntien, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Pirkanmaan liiton kumppanuussopimus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 367

Tampereen kaupungin vetovoiman avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet

TRE:966/00.01.01/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Heinämäki Anna-Kaisa

Valmistelijan yhteystiedot
Johtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701 ja kaupunkibrändi- ja markkinointijohtaja Iina Ojala, puh. 040 801 6189, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Tampereen kaupungin kilpailukyvyn avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet -asiakirjan muutokset hyväksytään liitteen mukaisesti. Asiakirjan nimi päivitetään muotoon: Tampereen kaupungin vetovoiman avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet.

Asiakirja korvaa aiemmin hyväksytyn Tampereen kaupungin kilpailukyvyn avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet -asiakirjan (kaupunginhallitus 2.3.2026 § 61).

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Anna-Kaisa Heinämäelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Asian käsittelyn aikana Johanna Loukaskorpi teki seuraavan muutosehdotuksen myöntämisperusteisiin:

Kohtaan Yleiset arviointikriteerit (s. 1 luku 2), kriteeriin "Toiminnan suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus" tarkennetaan ensimmäinen alakohta muotoon: "Toiminnasta on tehty erillinen toimintasuunnitelma, johon on määritelty selkeät tavoitteet ja mittarit.�? ja kirjataan toiseksi alakohdaksi: �?Edellisen toimintavuoden toiminnan ja tavoitteiden toteumat on kuvattu asianmukaisesti toimintakertomuksessa."

Jocka Träskbäck kannatti Loukaskorven tekemää muutosehdotusta.

Asian käsittelyn aikana Mitja Tapio teki seuraavan muutosehdotuksen myöntämisperusteisiin:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kohtaan Yleiset arviointikriteerit (s. 1 luku 2), kriteeriin "Toiminnan vastaavuus avustamisen tavoitteisiin" palautetaan alakohta "Toiminta on eettisesti hyväksyttävää."

Johanna Loukaskorpi kannatti Tapion tekemää muutosehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli Loukaskorven ja Tapion tekemien muutosehdotusten saamaa kannatusta ja totesi niiden tulleen hyväksytyiksi yksimielisesti.

Päivitetyt liiteasiakirjat liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Perustelut
Tampereen kaupungin avustusten ja apurahojen yleiset periaatteet (kaupunginhallitus 22.6.2026 § 233) ohjaavat Tampereen kaupungin avustustoimintaa. Avustusten hakemiseen ja raportointiin liittyvät käytännöt määritellään yleisissä periaatteissa, mikä varmistaa menettelytapojen yhdenmukaisuuden. Kesäkuussa 2026 yleisiin periaatteisiin tehtiin muutoksia, jotka selkeyttävät avustusehtoja, sujuvoittavat raportointia ja vahvistavat avustustoiminnan vaikuttavuutta. Tämän vuoksi avustuslajikohtaisia myöntämisperusteita voidaan tiivistää.

Tampereen kaupungin kilpailukyvyn avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperiaatteet -asiakirjan (kaupunginhallitus 2.3.2026 § 61) yleis- ja kohdeavustuksia koskevasta tekstistä poistetaan kohdat, jotka ovat toistoa yleisten periaatteiden kanssa. Organisaatiorakenteessa tapahtuneiden muutosten vuoksi myöntämisperusteiden sanamuotoja myös täsmennetään, ja avustuslajien nimet sekä asiakirjan nimi päivitetään vastaamaan paremmin nykyistä rakennetta. Avustuslajien nimiksi muutetaan vetovoiman yleisavustukset ja vetovoiman kohdeavustukset sekä asiakirjan nimeksi Tampereen kaupungin vetovoiman avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyi profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet keväällä 2026 (kaupunginhallitus 2.3.2026 § 61). Uuden tukimuodon ensimmäisen toimintavuoden aikana on havaittu tarve tarkentaa ja selkeyttää määriteltyä kriteeristöä tavoiteltujen vaikutusten maksimoimiseksi ja yhdenvertaisen arvioinnin varmistamiseksi. Alkuperäisten profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteiden mukaisesti tukia voidaan valtuustokaudella 2025–2029 myöntää kolmessa eri strategisessa kokonaisuudessa: 1) Kulttuurin ja urheilun kansainväliset tapahtumat, 2) Kaupunkitilan elävyyttä ja vetovoimaa olennaisesti edistävät tapahtumat sekä 3) Kansainvälisesti ja edunvalvonnallisesti kaupungin keskeisiä kärkitoimialoja tukevat tapahtumat.

Nyt tehtävässä päivityksessä kriteeristöä tarkennetaan erityisesti kategoriassa 1) Kulttuurin ja urheilun kansainväliset tapahtumat. Kansainvälisyyden arviointia terävöitetään ja uutena osa-alueena arvioinnissa huomioidaan tuettavan tapahtuman merkitys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kansainvälisten suurtapahtumien houkuttelussa ja hakemisessa Tampereelle tulevaisuudessa. Muut profiilitapahtumien tuen muutokset ovat vaikutuksiltaan vähäisempiä.

Kaupunginhallituksen hyväksymät kaupungin avustusten ja apurahojen yleiset periaatteet eivät koske profiilitapahtumien tukea.

Kaikki Tampereen kaupungin kilpailukyvyn avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperiaatteet -asiakirjaan esitetyt muutokset on eritelty päivitetyssä asiakirjassa, joka on tämän asian liitteenä.

Hallintosäännön (16.6.2026) 14.2 §:n 35. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää konsernihallinnon avustusten ja tukien myöntämisperusteista.

Tiedoksi
Anna-Kaisa Heinämäki, Iina Ojala, Minna Merikoski, Iitu Nieminen, Tatjaana Julin, Susanna Lundström, konsernihallinto ja palvelualueet

Liitteet

1 Kh 26.10.2026 Tampereen kaupungin vetovoiman avustusten, tuotantokannustimien ja profiilitapahtumien tuen myöntämisperusteet (päivitetty 27.10.2026)
2 Kh 26.10.2026 Tuen myöntämisperusteiden muutokset (päivitetty 27.10.2026)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 368, 26.10.2026
Yhdyskuntalautakunta, § 147, 09.06.2026
Yhdyskuntalautakunta, § 247, 29.09.2026

§ 368
Tampereen kaupungin rakennusjärjestys

TRE:4953/10.03.00/2023

Kaupunginhallitus, 26.10.2026, § 368

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot
Kehittämisvastaava Emilia Tommila, puh. 0400 679 232, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva rakennusjärjestys ja rakennusjärjestyksen liitekartat hyväksytään. Rakennusjärjestys liitekarttoineen tulee voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Kokouskäsittely
Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Aikaisempi käsittely

Yhdyskuntalautakunta 9.6.2026 § 147. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Rakennusjärjestysehdotuksen asettaminen nähtäville I Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Yhdyskuntalautakunta 29.9.2026 § 247. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Tampereen kaupungin rakennusjärjestys I Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Perustelut

Yhdyskuntalautakunta päätti muuttaa kokouksessaan 29.9.2026 § 247 lintuturvallista rakentamista koskevaa määräystä vähäisesti siten, että määräyksestä poistettiin sana "pyrittävä". Käytännössä muutos tarkoittaa sitä, että lintuturvallisuus (eli rakennuksen lasipintoihin kohdistuvan lintujen törmäämisriskin minimointi) tulisi jatkossa huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa aina sen sijaan, että se olisi "pyrittävä ottamaan huomioon". Vaikka määräyksen voidaan katsoa tiukentuneen jonkin verran, ei muutos ole kokonaisuutena tarkasteltuna sillä tavalla olennainen tai merkittävä, että se edellyttäisi rakennusjärjestysehdotuksen asettamista uudestaan nähtäville. Lintuturvallista rakentamista koskeva määräys on ollut kirjattuna rakennusjärjestysluonnokseen ja rakennusjärjestysehdotukseen, ja ollut siten julkisesti nähtävillä jo kahdesti. Lintuturvallisuutta voi huomioida rakennushankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa monin eri tavoin, ja asiasta on myös julkaistu ohjeita, joita hankkeisiin ryhtyvät, suunnittelijat ja toteuttajat voivat hankkeissaan hyödyntää.

Tiedoksi
Jenni Salminen, Emilia Tommila, Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry

Liitteet

1 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestys_päivitetty 29.9.2026
2 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestyksen liitekartat
3 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestyksen perustelumuistio_päivitetty 29.9.2026
4 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestysehdotuksen palaute- ja vastineraportti_päivitetty 29.9.2026
5 Liite yla 29.9.2026 Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset_päivitetty 29.9.2026

Yhdyskuntalautakunta, 09.06.2026, § 147

Valmistelijat / lisätiedot:
Ottman Jyrki

Päätös
Rakennusjärjestysehdotus asetetaan julkisesti nähtäville siten muutettuna, että yli kahden neliömetrin suuruiset valomainokset ja valaistut näyttöpinnat tulee sammuttaa yöajaksi klo 22-06 väliseksi ajaksi.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli
Rakennusjärjestysehdotus asetetaan julkisesti nähtäville.

Perustelut
Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunta päätti 3.3.2026 § 51 asettaa rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville. Nähtävilläoloaikana 5.3. –10.4.2026 luonnoksesta pyydettiin lausuntoja 57 eri taholta. Lisäksi kuntalaisilla, yrityksillä sekä yhdistyksillä oli mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestysluonnoksesta. Luonnoksesta saatiin 28

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

lausuntoa. Yksityishenkilöiltä mielipiteitä saapui 4 kappaletta. Tämän lisäksi kaupungin sisäisiä lausuntoja tai kommentteja saapui 5 kappaletta. Luonnoksesta saadut palautteet ja niiden pohjalta tehdyt toimenpiteet on esitetty esityslistan liitteenä olevassa rakennusjärjestysluonnoksen palaute- ja vastineraportissa.

Uudistamisen tavoitteena on kaupunginvaltuuston 18.8.2014 hyväksymän ja 1.10.2014 voimaan astuneen rakennusjärjestyksen ajantasaistaminen rakentamislain mukaiseksi.

Rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa on oltava rakennusjärjestys. Rakentamislain 28 §:n mukaan rakennusjärjestys on uusittava rakentamislain mukaiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli 1.1.2027 mennessä. Rakentamislain 19 §:n mukaan rakennusjärjestyksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Rakentamislain tuomien uudistamistarpeiden lisäksi muun muassa luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen, ilmastonmuutoksen hillitsemiseen sekä kiertotalouteen liittyvät teemat näkyvät rakennusjärjestyksessä aikaisempaa vahvemmin. Niillä pyritään vastaamaan pormestariohjelmassa, kaupungin strategiassa ja maankäyttöpolitiikassa asetettuihin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin. Lisäksi rakentamista pyritään sujuvoittamaan vapauttamalla rakennusjärjestyksellä rakennuskohteita rakentamisluvan tarpeesta.

Rakennusjärjestysehdotus on laadittu luonnoksesta saadun palautteen pohjalta laajassa viranomaisyhteistyössä kaupunkiympäristön palvelualueella. Rakennusjärjestys perustuu rakentamislakiin ja muihin rakentamista koskeviin säännöksiin. Rakennusjärjestys sisältää määräyksiä asemakaava-alueen ulkopuolisesta rakentamisesta, rakennuskohteen rakentamisesta, piha-alueen rakentamisesta, rakentamisesta erityisalueille, rakennuksen yhdyskuntateknisestä laadusta ja huollosta, rakennuksen elinkaaresta, työmaista, rakennetun ympäristön hoidosta ja valvonnasta sekä julkisesta kaupunkitilasta.

Rakennusjärjestysehdotusta on esitelty yhdyskuntalautakunnalle 26.5.2026.

Rakennusjärjestysehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Lomakauden vuoksi nähtävilläoloaika on pidennetysti 11.6. -14.8.2026. Nähtävilläoloaikana kunnan jäsenillä ja muilla osallisilla on oikeus tehdä muistutus ehdotuksesta.

Rakennusjärjestysehdotuksesta pyydetään lausunto eri viranomaisilta, muun ohella Lupa- ja valvontavirastolta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta sekä naapurikunnilta. Lisäksi ehdotuksesta pyydetään lausunto muun ohella eräiltä yhteisöiltä ja järjestöiltä.

Rakennusjärjestysprosessin eri vaiheista ja suunnitellusta aikataulusta on saatavilla lisätietoa rakennusjärjestysuudistusta koskevilta verkkosivuilta: https://www.tampere.fi/rakennusjarjestyksen-uudistaminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtäville asetettava rakennusjärjestysehdotus, rakennusjärjestyksen liitekartat ja perustelumuistio, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä rakennusjärjestysluonnoksen palaute- ja vastineraportti ovat esityslistan liitteenä.

Tiedoksi
Jyrki Ottman, Emilia Tommila, Jenni Salminen

Kokouskäsittely
Rasmus Riikonen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Iia-Elisabeth Suomi teki seuraavan muutosehdotuksen rakennusjärjestysehdotukseen: "Yli kahden neliömetrin suuruiset valomainokset ja valaistut näyttöpinnat tulee sammuttaa yöajaksi klo 22-06 väliseksi ajaksi."

Lauri Nevanperä kannatti ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Äänestysesitys: Esittelijän päätösehdotus = JAA, Suomen muutosehdotus = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Suomen muutosehdotus hyväksyttiin äänin 5 - 7, 1 poissa.

Anna Danska poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen ja varajäsen Matti Höyssä saapui kokoukseen.

Äänestykset
Esittelijän päätösehdotus = JAA, Suomen muutosehdotus = EI

Kyllä
Ivanoff Antti
Dündar-Järvinen Aila
Järvinen Matti
Uotila Mats
Danska Anna
Ei
Suomi Iia-Elisabeth
Korhonen Laura
Nevanperä Lauri
Porttikivi Ilkka
Vänskä Laura
Hirvelä Juho
Sipilä Henri

Liitteet

1 Liite yla 9.6.2026 Rakennusjärjestysehdotus_päivitetty 9.6.2026
2 Liite yla 9.6.2026 Rakennusjärjestysehdotuksen liitekartat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3 Liite yla 9.6.2026 Rakennusjärjestysehdotuksen perustelumuistio_päivitetty 9.6.2026
4 Liite yla 9.6.2026 Rakennusjärjestysluonnoksen palaute- ja vastineraportti_päivitetty 9.6.2026
5 Liite yla 9.6.2026 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tarkistettu 9.6.2026

Yhdyskuntalautakunta, 29.09.2026, § 247

Valmistelijat / lisätiedot:
Ottman Jyrki

Päätös
Liitteenä oleva rakennusjärjestys ja rakennusjärjestyksen liitekartat hyväksyttiin siten muutettuna, että rakennuskohteiden lasipinnat suunnitellaan ja toteutetaan siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan.

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva rakennusjärjestys ja rakennusjärjestyksen liitekartat hyväksytään. Rakennusjärjestys liitekarttoineen tulee voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva rakennusjärjestys ja rakennusjärjestyksen liitekartat hyväksytään. Rakennusjärjestys liitekarttoineen tulee voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Aikaisempi käsittely

Yhdyskuntalautakunta 9.6.2026 § 147. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Rakennusjärjestysehdotuksen asettaminen nähtäville/Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Perustelut

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Tampereen kaupungin nykyisen rakennusjärjestyksen 18.8.2014 (§ 129) ja se on tullut voimaan 1.10.2014. Vuoden 2025 alussa voimaan tullut uusi rakentamislaki (751/2023, jäljempänä RakL) edellyttää rakennusjärjestyksen päivittämistä rakentamislain mukaiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta, eli 1.1.2027 mennessä (RakL 28 §). RakL 17 §:n mukaan kunnassa on oltava rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen hyväksyy kaupunginvaltuusto (RakL 19 §).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

RakL 17 §:n mukaan rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvia rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteutumista ja säilyttämistä koskevia määräyksiä, jotka eivät muuta, mitä rakentamislain 42 §:n 1 momentissa säädetään uuden rakennuskohteen luvanvaraisuudesta. Määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla, mutta ne eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia. Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin. (RakL 17 § 1, 2 ja 4 mom.).

RakL 17 §:n 3 momentin mukaan rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakentamisen sekä korjaus- ja muutostöiden osalta:

1. 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuskohteen rakennuspaikkaa ja muita alueita;
2. 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista;
3. sivuasunnon rakentamista rakennuspaikalle;
4. 42 §:n 1 momentin mukaista rakentamislupaa edellyttävän rakennuksen sopeuttamista ympäristöön;
5. 42 §:n 2 momentin mukaista rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita kuin mainitun pykälän 1 momentissa mainittuja rakennuskohteita;
6. rakennuskohteiden paloturvallisuuteen liittyvää etäisyyttä naapurin rajasta;
7. rakennetun ympäristön hoitoa ja vesihuollon järjestämistä; sekä
8. muita 5–7 kohdassa tarkoitettuihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Kaupunkiympäristön palvelualueella on valmisteltu rakennusjärjestysehdotus, johon on tehty rakentamislain edellyttämät muutokset. Samalla rakennusjärjestykseen ja sen liitekarttoihin ehdotetaan tehtäväksi muita tarpeellisia muutoksia. Muun muassa ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, kasvipeitteisen ja vettäläpäisevän pinta-alan riittävyyteen, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen sekä kiertotalouteen liittyvät teemat näkyvät rakennusjärjestyksen määräyksissä aikaisempaa vahvemmin. Niillä pyritään vastaamaan pormestariohjelmassa, kaupungin strategiassa ja maankäyttöpolitiikassa asetettuihin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin sekä varautumaan EU:n ennallistamisasetuksen kansalliseen toimeenpanoon. Lisäksi rakentamista pyritään sujuvoittamaan vapauttamalla rakentamistoimenpiteitä luvantarpeesta sekä keventämällä joiltain osin muita niihin liittyviä määräyksiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ehdotukset rakennusjärjestykseksi ja sen liitekartoiksi ovat esityslistan liitteinä. Liitekartat löytyvät saavutettavassa muodossa kaupungin verkkosivuilta osoitteesta: https://www.tampere.fi/asuminen-ja-rakentaminen/rakenna-ja-korjaa/rakennusjarjestyksen-uudistaminen.

Valmistelutyön yhteydessä on laadittu myös esityslistan liitteenä oleva Rakennusjärjestyksen perustelumuistio, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti rakennusjärjestykseen tehtävät muutokset, kerrotaan muutosten perusteista, taustoista ja tavoitteista, sekä pyritään arvioimaan yleisellä tasolla muutosten vaikutuksia luonnonympäristöön, rakennettuun ympäristöön ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin, liikenteeseen ja pysäköintiin, turvallisuuteen ja terveellisyyteen sekä elinkeinoelämään ja talouteen.

Asian vireilletulo sekä luonnos- ja ehdotusvaiheen kuuleminen

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunta päätti 21.11.2023 (§ 315) laittaa rakennusjärjestyksen uudistamisen vireille asettamalla osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sai antaa palautetta ensimmäisen kerran 24.11.2023–8.12.2023, jolloin palautteita ei tullut. Yhdyskuntalautakunta päätti 16.1.2024 (§ 7) asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman uudelleen nähtäville 19.1.2024–2.2.2024. Toisella kuulemiskerralla määräaikaan mennessä saatiin kaksi palautetta.

Rakennusjärjestysluonnosta esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 10.2.2026. Yhdyskuntalautakunta päätti 3.3.2026 (§ 51) asettaa rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville 5.3.2026–10.4.2026. Nähtävilläoloaikana luonnoksesta pyydettiin lausuntoja 57 taholta ja niitä saapui määräaikaan mennessä yhteensä 28 kappaletta. Nähtävilläoloaikana myös kunnan jäsenillä ja muilla osallisilla oli mahdollisuus lausua mielipiteensä rakennusjärjestysluonnoksesta. Mielipiteitä saatiin määräaikaan mennessä 4 kappaletta. Lisäksi nähtävilläoloaikana 16.3.2026 järjestettiin kaikille avoin kuntalaistilaisuus, jossa rakennusjärjestysluonnosta ja siihen ehdotettavia muutoksia esiteltiin.

Luonnosvaiheen palautetta, palautteisiin laadittuja vastineita sekä niiden pohjalta valmisteltua rakennusjärjestysehdotusta esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 26.5.2026. Yhdyskuntalautakunta päätti asettaa 9.6.2026 (§ 147) rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville 11.6.2026–14.8.2026. Nähtävilläoloaikana ehdotuksesta pyydettiin 41 lausuntoa ja niitä saapui määräaikaan mennessä yhteensä 16 kappaletta. Lausuntojen lisäksi ehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Tieto niistä tahoista, joilta lausuntoa ehdotusvaiheessa pyydettiin, saadut lausunnot ja muistutukset sekä niihin laaditut vastineet ovat esityslistan liitteenä Rakennusjärjestysehdotuksen palaute- ja vastineraportti.

Keskeiset muutokset nykyiseen rakennusjärjestykseen verrattuna

Kun verrataan parhaillaan voimassa olevaa rakennusjärjestystä sekä nähtävillä ollutta rakennusjärjestysehdotusta, keskeisiä muutoksia ovat:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

1. Kokonaan uusi pykälä, johon on koottu lista niistä rakentamistoimenpiteistä, jotka eivät edellytä rakentamislupaa. Pykälän määräysten myötä luvanvaraisuuden kynnys nousee.
2. Muut uudet pykälät, jotka koskevat:
    - Rakentamista kaupunkivihreän kehittämisalueilla, mustaliuskealueilla, raide- ja raitiotien läheisyydessä sekä Tampere-Pirkkala lentoaseman laskeutumisvyöhykkeellä ja lentoesterajoitusalueilla.
    - Työmaavesiä, pilaantumattomien maa- ja kiviaineisten varastointia sekä alueellisia jätteiden keräyspisteitä.
3. Asemakaava-alueen ulkopuolista rakentamista ohjaavat muuttuneet määräykset, jotka koskevat:
    - Rakennuspaikan kokoa: kokovaatimukset pienentyvät 5 000 neliömetristä 3 000 neliömetriin. Tilanteissa, joissa ei vaikeuteta tulevaa kaavoitusta ja alueella on keskitetty vesihuoltojärjestely, kokovaatimus laskee 2 000 neliömetristä 1 000 neliömetriin lukuun ottamatta kantakaupungin ranta-alueilla sijaitsevia lomarakennuspaikkoja, joilla kokovaatimus on kuitenkin aina vähintään 3 000 neliömetriä.
    - Sivuasunnon rakentamista: toinen asunto voisi olla myös päärakennuksesta erillinen, kunhan sen kerrosala on enintään 50 % päärakennuksen kerrosalasta.
    - Suunnittelutarvealueita: jatkossa suunnittelutarvealueita ovat alueidenkäyttölain tarkoittamat alueet, eikä erillisiä kunnan itse määrittelemiä alueita enää esitetä. Suunnittelutarvealueita ei enää kuvata kartalla.
4. Luonto ja kulttuuriympäristö -teemaan liittyvät tarkentuneet tai uudet määräykset, joilla:
    - Varaudutaan ilmastoriskeihin ja parannetaan sopeutumista ilmastonmuutokseen: hulevesiin, tulvareitteihin, alimpaan rakennuskorkeuteen sekä luonnonmukaisen maaperän ja kasvipeitteisen/vettäläpäisevän pinta-alan säilyttämiseen ja lisäämiseen liittyvät kirjaukset.
    - Turvataan kaupunkivihreän määrää ja luonnon monimuotoisuutta sekä pyritään ehkäisemään luontokatoa: tontin, rakennuksen ja työmaiden valaistukseen, kaupunkivihreän kehittämisalueisiin, puiden säilyttämiseen ja lisäämiseen, merkittäviin uomiin, hulevesiin, tonttiliittymien rumpumitoitukseen, vieraslajeihin sekä lintuturvalliseen rakentamiseen liittyvät kirjaukset.
    - Turvataan pohja- ja pintavesien sekä maaperän suojelua: työmaa-, pohja- ja jätevesiin, pilaantuneisiin maihin sekä mustaliuskealueisiin liittyvät kirjaukset.
    - Turvataan vanhan rakennuskannan sekä laajemmin kulttuuriympäristöarvojen säilymistä: kulttuurihistoriallisten ja arkeologisten arvojen huomioon ottamista koskevat kirjaukset.
    - Edistetään rakentamisen kiertotaloutta: rakennusosien uudelleenkäyttöön liittyvät kirjaukset.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

5. Uudet liitekarttatoteutukset, joissa osoitetaan:
    - Merkittävät uomat, kaupunkivihreän kehittämisalueet sekä laskeutumisvyöhykkeet ja lentoesterajoitusalueet kantakaupungin alueella.
    - Arvokkaat maisema-alueet sekä mustaliuskealueet koko Tampereen alueella.
6. Asiat, joista ei muuttuneen lain vuoksi enää anneta määräyksiä rakennusjärjestyksessä. Esimerkiksi seuraavia asioita koskevat määräykset poistuvat:
    - Luvanvaraisuudesta vapautetun rakennuskohteen sopeutuminen ympäristöön ja sen etäisyys rantaan tai naapurin rajaan.
    - Talousrakennusten lukumäärä- ja kokovaatimukset.

Ehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen esitettävät muutokset

RakL 19 §:n mukaan rakennusjärjestysehdotus on asetettava uudelleen nähtäville, mikäli kunta on muuttanut ehdotusta olennaisesti sen jälkeen, kun se on ollut julkisesti nähtävillä. Ehdotusta ei kuitenkaan tarvitse asettaa uudelleen nähtäville, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja kunta kuulee erikseen niitä osallisia, joita muutokset koskevat.

Nähtävillä olleen rakennusjärjestysehdotuksen määräyksiin esitetään saadun palautteen pohjalta pieniä muutoksia, joita on esitelty yhdyskuntalautakunnalle 1.9.2026. Esitettävät muutokset eivät vähäisyytensä vuoksi edellytä rakennusjärjestyksen asettamista uudelleen nähtäville. Muutokset käyvät yksityiskohtaisesti ilmi esityslistan liitteestä Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset. Muutokset on kuvattu tiivistetysti myös alla:

11 § Luvanvaraisia rakennuskohteita koskevat yleiset määräykset

Täsmennetään pykälän 1 momentin luonto- ja kulttuuriarvojen selvitysten toimittamisvelvollisuutta koskevaa lausetta seuraavasti: *Rakennusvalvontaviranomaisen niin edellyttäessä* rakentamislupahakemukseen tulee liittää selvitys siitä, miten kyseiset arvot on huomioitu rakentamishankkeessa.

15 § Rakennusjärjestyksellä luvanvaraisuudesta vapautetut rakennuskohteet

Korjataan kohdassa Mainostoimenpiteet olleet kirjoitusvirheet: luvasta on vapautettu ulkoneva kyltti silloin, kun kyltti on kooltaan enintään 0,8 m2 ja sen etäisyys julkisivupinnasta on enintään 1,0 metriä, *ja* se sijaitsee jalkakäytävän yläpuolella yli 3,2 *metrin* korkeudella tai ajoradan yläpuolella yli 4,5 metrin korkeudella.

21 § Tontin viherpinta-alan määrä, kasvillisuus ja istutukset

Täsmennetään pykälän 4 momenttia seuraavasti: Liitekartan 1 mukaisten merkittävien uomien *välitön* lähiympäristö on säilytettävä rakentamattomana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Korjataan viimeisen momentin kirjoitusvirhe, joka oli ilmestynyt ehdotusvaiheessa: Rajan läheisyydessä sijaitsevasta kasvillisuudesta *ei* saa aiheutua haittaa liikenteelle, liittymän näkemäalueille tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidolle.

41 § Tontin jätehuolto

Täydennetään pykälän viimeistä momenttia seuraavasti: Keräyspisteiden perustamisesta, keräysvälineistä, *keräysvälineiden tarkemmasta sijoittamisesta* sekä keräysvälineiden kunnossapidosta säädetään yksityiskohtaisemmin alueellisen jätehuoltolautakunnan hyväksymissä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä.

43 § Rakennuskohteen kunnossapito ja korjaaminen

Koska rakennuksen ominaispiirteiden huomioimistarve korjaustöiden yhteydessä koskee kaikenlaisia rakennuskohteita, muutetaan pykälän 2 ja 3 momenttien lausejärjestystä.

Täsmennetään 3 momentin viimeistä lausetta seuraavasti: Suojeltu tai muutoin kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskohde tulee *kunnossapitää* ja korjata siten, ettei sen suojelullinen tai kulttuurihistoriallinen arvo heikkene.

44 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen

Täsmennetään pykälän 2 momenttia seuraavasti: Mikäli purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksen perusteella rakennuksessa on käyttökelpoisia rakennusosia, on ne irrotettava uudelleen käyttöä varten rakennuksen purkamisen yhteydessä, jos purettaville rakennusosille on *luvan hakijan selvityksen perusteella* löydettävissä käyttökohde.

48 § Työmaan aikainen toiminta

Täsmennetään pykälän 8 momenttia seuraavasti: Mikäli työmaalla havaitaan merkkejä muinaisjäännöksestä *(esim. ympäröivästä poikkeavaa nokista tai punertavaa maata, hiiltä, kiveystä, kivi- tai tiilimuurausta tai arviolta yli 100 vuotta vanhoja esineitä)*, on työt keskeytettävä kyseisen kohdan osalta välittömästi ja otettava yhteyttä Pirkanmaan maakuntamuseoon.

54 § Julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavat rakennuskohteet

Täsmennetään ja täydennetään pykälän 1 momenttia seuraavasti: Rakennuskohteet on sijoitettava siten, että julkisen kaupunkitilan esteettömyys *toteutuu*, eikä sijoittamisesta aiheudu haittaa *kunnossa- ja puhtaanapidolle*. *Sijoituksessa tulee huomioida myös tie- ja katualueiden näkemäalueet.*

Lisäksi saadun palautteen perusteella:

- Pykälien 11, 33 ja 42 Lisätietoja-kohtiin esitetään vähäisiä täsmennyksiä ja täydennyksiä.
- Pykäliin 43–44 esitetään uusia Lisätietoja-kohtia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Kantakaupungin merkittäviä uomia koskevaan liitekarttaan 1 ehdotetaan lisättäväksi luettelo uomien nimistä.
- Kantakaupungin lentoesterajoituspintoja ja laskeutumisvyöhykkeitä koskevaan liitekarttaan 5 tehdään saavutettavuuteen liittyviä parannuksia (käytetyt värit ja niiden kontrasti).

Rakennusjärjestyksen voimaantulo

Rakennusjärjestyksen esitetään tulevan voimaan 1.1.2027 alkaen.

RakL 24 §:n mukaan rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös täytäntöön pantavaksi ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Tiedoksi
Yhdyskuntalautakunnan päätös tiedoksi: Jyrki Ottman, Jenni Salminen, Emilia Tommila, rakennusjärjestysehdotuksesta lausuneet tahot, rakennusjärjestysehdotuksesta muistutuksen tehneet tahot; kaupunginhallituksen päätös tiedoksi: Jenni Salminen, Emilia Tommila, Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry; kaupunginvaltuuston päätös tiedoksi: Kapa, Kitia, lakiasiainyksikkö, Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto, Pirkanmaan pelastuslaitos, Lupa- ja valvontavirasto, Maanmittauslaitos, Pirkanmaan liitto, ehdotuksesta lausuneet tahot, ehdotuksesta muistutuksen tehneet tahot

Kokouskäsittely
Emilia Tommila oli paikalla kokouksessa asiantuntijana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Iia-Elisabeth Suomi teki seuraavan muutosehdotuksen: "s. 14; Rakennuskohteiden lasipinnat tulee pyrkiä suunnittelemaan ja toteuttamaan siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan- lause muutetaan muotoon: Rakennuskohteiden lasipinnat suunnitellaan ja toteutetaan siten, että lintujen törmääminen lasiin minimoidaan."

Ilkka Porttikivi, Laura Vänskä ja Laura Korhonen kannattivat muutosehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Äänestysesitys: Esittelijän päätösehdotus = JAA, Suomen muutosehdotus = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Suomen muutosehdotus hyväksyttiin äänin 5-7, 1 tyhjä.

Äänestykset
Esittelijän päätösehdotus = JAA, Suomen muutosehdotus = EI

Kyllä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ivanoff Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Hirvelä Juho
Järvinen Matti
Uotila Mats

Ei

Porttikivi Ilkka
Danska Anna
Korhonen Laura
Nevanperä Lauri
Niemenmaa Marjo
Suomi Iia-Elisabeth
Vänskä Laura

Tyhjä

Sipilä Henri

Liitteet

1 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestys_päivitetty 29.9.2026
2 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestyksen liitekartat
3 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestyksen perustelumuistio_päivitetty 29.9.2026
4 Liite yla 29.9.2026 Rakennusjärjestysehdotuksen palaute- ja vastineraportti_päivitetty 29.9.2026
5 Liite yla 29.9.2026 Ehdotusvaiheen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset_päivitetty 29.9.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 369

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut
Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- Yhdyskuntalautakunnan 21.10.2026 kokouksen pöytäkirja

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:
(julkiset päätökset liitteineen: https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta, kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta
§ 42 Lausunto Viinikanojan kunnostuksesta, 21.10.2026

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue
§ 74 Silta ja muiden taitorakenteiden suunnittelu- ja rakennuttamispalveluiden puitejärjestelyn hankinta -Option hyödyntäminen, 21.10.2026
§ 75 Liikennevaloihin liittyvien suunnittelu- ja asiantuntijapalveluiden sopimuksen siirto Insinööritoimisto Solutra Oy:ltä eSuunta Oy:lle, 21.10.2026
§ 73 Asiakirjapyyntö eläinsuojeluilmoituksen tiedoista, 19.10.2026

Konsernijohtaja
§ 133 Keskustorin talvivalaistuksen 2026 toteutuksen pienhankinta kilpailuttamatta, 22.10.2026
§ 130 Valtionperinnön vastaanottaminen, 20.10.2026
§ 131 Lausunto hallinto-oikeudelle asiakasvastaavan virkavalintaa koskevassa valitusasiassa, 20.10.2026
§ 132 Tietopyyntö sisäisen tarkastuksen palveluhankinnasta ja aikaisempien sisäisen tarkastuksen palvelusopimusten toteutuneista ja laskutetuista tuntimääristä, 22.10.2026

Rehtori, Sammon koulu
§ 43 Tuntiopettajan, oma äidinkieli ukraina virkasuhteisen tehtävän täyttäminen määräaikaisesti Sammon koulussa, 21.10.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 370
Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:6636/00.01.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Herrala Leeni

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Merkitään tiedoksi.

Perustelut
1) Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on toimittanut Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen kokouksen 28.10.2026 esityslistan (TRE: 362/00.03.01/2026). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteessa https://tampereenseutu.fi /seutuyhteistyo/seutuhallitus/

2) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- Kasvatus- ja opetuslautakunta 27.10.2026
- Elinvoima- ja osaamislautakunta 28.10.2026
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 28.10.2026
- Asunto- ja kiinteistölautakunta 29.10.2026
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.10.2026

3) Kaupunginhallituksen kokous 2.11.2026 on peruttu.

Liitteet

1 Seutuhallituksen asialista 28.10.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§359, §360, §361, §362, §363, §364, §365, §368, §369, §370

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§366, §367

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua vaaditaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tehdään ensisijaisesti Tampereen kaupungin asiointipalvelussa osoitteessa https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa.

Oikaisua voi kuitenkin vaatia myös postitse, sähköpostitse tai tuomalla kirjelmän kaupungin kirjaamoon.

Tampereen kaupungin yhteystiedot:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14 - 16 C, PL 487
33101 Tampere
sähköposti: kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistukseen tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana tai kun todisteellisesti sähköisesti tiedoksiannettu päätös on vahvistettu vastaanotetuksi.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava
- oikaisuvaatimuksen tekijä, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen ja oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot
- päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Sähköisen oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisen päivän aikana. Paperisen oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä.

Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.